

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o.**, so sídlom v B., P., IČO: X., zast. advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., so sídlom v B., G. proti povinnému: **B. R.**, bytom V. C. č., o **vymoženie 987,85 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp.zn. 4Er/2692/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/226/2012-57 zo dňa 06. augusta 2012 takto

r o z h o d o l :

- I. Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/226/2012-57 zo dňa 06. augusta 2012 **z a s t a v u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bánovce nad Bebravou uznesením č. k. 4Er/2692/2008-37 zo dňa 12. júna 2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Vstup Z., N., IČO: X. do konania ako vedľajšieho účastníka neprípustil a jeho návrh na vylúčenie súdneho exekútora JUDr. R. K., doručený Okresnému súde Bánovce nad Bebravou dňa 16. 08. 2011 zamietol.

Súd prvého stupňa rozhodnutie s poukazom na § 30 ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 37 ods. 1, § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 Ex. Por., § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, § 93, § 137 Občianskeho súdneho poriadku, príslušné ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a príslušné ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ďalej v odôvodnení uznesenia uviedol, že rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Súd posúdil predmetný právny vzťah

ako spotrebiteľský aj s ohľadom na predmet činnosti dodávateľa. Z okolností utvárania zmluvy a s ohľadom na povahu strán zmluvy je zrejmé, že dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako s fyzickou osobou nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal súd prvého stupňa jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem zmluvných dojednaní, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Uzavrel, že Dojednanie rozhodcovskej doložky spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor súd prvého stupňa zdôvodnil tým, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom, sú ustanovenia smernice Rady 93/13/ES, a to najmä citované ustanovenia, ktoré sú dostatočne presné a zrozumiteľné. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvého stupňa rozhodol tak, že exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil. Súd prvého stupňa nepripustil do konania ako vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, nakoľko v zmysle Exekučného poriadku mu nie je priznaná možnosť byť účastníkom konania, keďže Exekučný poriadok striktnie vymedzuje účastníkov konania § 37 Exekučného poriadku. Návrh tohto združenia na vylúčenie súdneho exekútora súd prvého stupňa zamietol s poukazom na ustanovenie § 30 Exekučného poriadku, keď uvedené združenie nie je účastníkom konania, a teda nie je oprávnené na podanie takého návrhu. Súd prvého stupňa preto návrh na vylúčenie exekútora zamietol ako podaný neoprávnenou osobou.

Uznesenie okresného súdu napadol oprávnený odvolaním, v ktorom namietol, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 205 ods. 2 písm. b) O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s§ 221 ods. 1 písm. e) O. s. p.), že súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p.), že súdne dostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie ako aj to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm. f) O. s. p.).

Súdny exekútor a ani povinný sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č. k. 2CoE/226/2012-57 zo dňa 06. augusta 2012 napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 O. s. p. a doplnenie jeho odôvodnenia, ako aj k odvolaniu oprávneného uviedol, že vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona v danej veci, a to predovšetkým § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. osudných exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v platnom znení, § 45 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení, a na túto právnu úpravu nadväzujúcich právnych noriem ako zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení, smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ďalšej súvisiacej legislatívy je napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vecne správne a aj náležité odôvodnené.

Podľa odvolacieho súdu správny bol záver súdu prvého stupňa, keď posudzoval predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, keďže medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Týmito sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky tie zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Smernica Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať vtom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa musí preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Vnútroštátnemu súdu potom prináleží vyvodiť všetky dôsledky, ktoré pri zistení nekalosti rozhodcovskej doložky podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Odvolací súd pre úplnosť dodal, že slovenský právny poriadok vymedzuje neprijateľné podmienky v § 53 ods. 4 Obč. zákonníka, pričom súd môže postupovať aj podľa generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, to

znamená nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu v Obč. zákonníku. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský rozsudok rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorý súd považuje ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú, súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne exekúciu zastavil.

Odvolačí súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, keď nepripustil do konania ako vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, nakoľko v zmysle Exekučného poriadku im nie je priznaná možnosť byť účastníkom konania, keďže Exekučný poriadok striktne vymedzuje účastníkov konania už uvedeným ustanovením § 37 Exekučného poriadku. Na základe vyššie uvedeného bol správne zamietnutý aj návrh Z. na vylúčenie súdneho exekútora s poukazom na ustanovenie § 30 Exekučného poriadku, keď uvedené združenie nie je účastníkom konania, a teda nie je oprávnené na podanie takého návrhu.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/226/2012-57 zo dňa 06. augusta 2012 podal oprávnený dovolanie.

V dovolaní uviedol, že že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.), 4. oprávnenému odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jeho námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), lebo nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 O. s. p.). Z týchto dôvodov žiadal zrušiť obe rozhodnutia súdov nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa; zároveň žiadal prerušiť do volacie konanie (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) a predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie na rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach týkajúcich sa výkladu písm. q) ods. 14 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 i čl. 47 Charty základných práv EÚ .

Dovolací súd zároveň skúmal, či sú splnené všetky podmienky, za ktorých môže konať o dovolaní a v rámci tohto konania aj o návrhu na prerušenie konania. Podľa § 243c O. s. p. v spojení s ust. § 103, § 104 a 107 ods. 1 O. s. p., ako aj § 19 O. s. p. skúmal, či je na strane povinného splnená jedna zo základných podmienok pre vedenie súdneho konania, a to jeho spôsobilosť byť účastníkom konania .

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 104 ods. 2 O. s. p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 107 ods. 1 O. s. p. ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

V posudzovanej veci povinný po začatí dovolacieho konania zomrel (dňa 10. 07. 2013). Táto skutočnosť má z hľadiska procesného za následok stratu spôsobilosti byť účastníkom konania.

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania v čase jeho začatia je potrebné považovať za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Pri jej strate je daný postup podľa § 107 O. s. p. za predpokladu, že účastník stratil spôsobilosť byť účastníkom konania po jeho začatí, avšak skôr než sa konanie právoplatne skončilo.

V danej veci povinný zomrel dňa 10.07.2013 , t.j. po tom ako bolo podané dňa 01. 10. 2012 oprávneným dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/226/2012-57 zo dňa 06. augusta 2012 , a preto povinný stratil spôsobilosť byť účastníkom konania v priebehu tohto konania.

Z obsahu súdneho spisu dovolací súd zistil, že uznesením Okresného súd Bánovce nad Bebravou č. k. 1D/225/2013-63, Dnot/160/2013 zo dňa 19. 02. 2014, ktoré nadobudlo

právoplatnosť dňa 12. 03. 2014, bolo konanie o dedičstve po zomrelom povinnom - B. R., rod. R., nar. X. zastavené podľa § 175h ods. 2 O. s. p. Majetok nepatrnej hodnoty , ktorý zomrelá B. R. zanechala, bol vydaný jej dcére P. R., nar. X., ktorá sa postarala o pohreb. Osoba , ktorá sa postarala o pohreb nenadobudla tento majetok nepatrnej hodnoty z titulu dedenia , a teda nezodpovedá ani za poručiteľove dlhy.

Vzhľadom k tejto skutočnosti možno konštatovať, že práva a povinnosti , o ktoré v tomto konaní ide, neprešli na právnych nástupcov.

Keďže v predmetnom konaní išlo o takú povinnosť, ktorá neprešla na právneho nástupcu povinného a povinný ako účastník tohto do volacieho konania stratil spôsobilosť byť jeho účastníkom, dovolací súd rozhodol o zastavení do volacieho konania (§ 19, § 103, § 104 ods. 1 a § 243c O. s. p.).

Dovolací súd preto nerozhodoval ani o návrhu oprávneného na prerušenie tohto konania.

O trovách do volacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., lebo konanie bolo zastavené.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 20. októbra 2014

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.

